

HÅLLBARHET

Detta är en sammanställning av de hållbarhetskrav och villkor som har ställts i upphandlingen av:

Uppföljandekontroller inom socialtjänsten

Nivå av hållbarhet

Hållbarhetskrav	☒ Ja	☐ Nej
Hållbart ramavtal ¹	☐ Ja	☐ Nej
Hållbart alternativ ²	☐ Ja	☐ Nej

¹ Med hållbart ramavtal menas ett ramavtal som är fokuserat på en hållbar lösning. Det kan vara en design/prestanda/funktion där ett helhetsperspektiv har antagits ur hållbarhetssynpunkt. Antingen kan det gälla en mer hållbar lösning än den konventionella lösningen på marknaden, eller så omfattar ramavtalet enbart den hållbara delen av den etablerade marknaden, t.ex. elbilar.

² Med hållbart alternativ menas ett ramavtal där det finns varor i varukatalogen/webbutiken/varulistan som är markerade som särskilt hållbara. Det kan t.ex. vara miljömärkning enligt Svanen, energimärkning, Fairtrade-märkning eller Upphandlingsmyndighetens kriterier för giftfri förskola. Tanken är att det ska vara lätt för kunden att hitta de hållbara alternativen på ramavtalet.

HÅLLBARHETSDEKLARATION

Detta är vår bedömning av risknivån respektive främjandenivån på ramavtalet uppföljandekontroller inom socialtjänsten 2023.

De hållbarhetsaspekter som vi bedömer som främjande är sysselsättningsfrämjande åtgärder, hållbara investeringar, cirkulär ekonomi och systematiskt miljöarbete.

Vårt mål är att ställa krav på alla aspekter som har minst 3 i riskpoäng eller främjandepoäng. Om vi inte har gjort det är det aspektens allvarlighetsgrad som har styrt vår kravställning.

Allvarlighetsgraden är en sammanslagning av vikten av den negativa påverkan, omfattningen av densamma samt huruvida den negativa påverkan går att rätta till. Allvarligheten är inte absolut utan jämförs med annan negativ påverkan i det aktuella fallet.

SAMMANFATTNING HÅLLBARHETSNYTTOR

Genom våra kravställningar i upphandlingen uppnås följande hållbarhetsnyttor:

Arbetsmiljö

- Leverantören ska bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete enligt AFS 2001:1 som omfattar fysiska, psykologiska och sociala förhållanden.

Lika rättigheter och möjligheter

- Leverantören ska vidta aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen.

Ekonomisk brottslighet

- Leverantören ska vid utförande av kontrakt vidta förebyggande åtgärder mot korruption.

DE GLOBALA MÅLEN

Ramavtalet bidrar till mål 16 fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030, då det syftar till att väsentligt minska alla former av korruption och mutor samt bekämpa organiserad brottslighet.

Krav och villkor i upphandlingen bidrar till att uppnå mål 5, 8, 10 och 16.

HÅLLBARHETSHÄNSYN

Nedan är en sammanställning av de hållbarhetshänsyn som tagits i upphandlingen och hur vi resonerat kring respektive hänsyn. Du kan även se kravformuleringarna.

BARNS RÄTT I UPPHANDLING³

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då tjänsten inte riktar sig direkt till barn.

ARBETSRÄTTSLIGA VILLKOR ENLIGT KOLLEKTIVAVTAL⁴

Ja Nej

Motivering: Sociala tjänster är undantagna kravet på arbetsrättsliga villkor i 17 kapitlet 2 § LOU.

ARBETSMILJÖ⁵

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt krav om att leverantören ska bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

6.6.11 Systematiskt arbetsmiljöarbete (krav på leverantör)

Leverantören ska vid utförande av kontrakt i Sverige säkerställa att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och att en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Arbetet ska bedrivas i enlighet med AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete och omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön.

Leverantören ska särskilt beakta särskilt utsatta grupper, exempelvis personer med funktionshinder och gravida. Leverantören ska också särskilt beakta de olika villkoren och förutsättningarna för kvinnor och män.

Leverantören ska ålägga underleverantör som omfattas av svensk rätt skyldigheten som anges ovan, om underleverantören utför en väsentlig del av det uppdrag som kontrakten avser. Detta bör normalt vara fallet om uppdraget utgör en procentuellt stor andel av kontraktsvärdet. Leverantören ska också säkerställa att dessa underleverantörer medverkar vid uppföljning

³ Inköpscentralen är inte skyldig att efterleva barnkonventionen, såvida vi inte agerar ombud åt en upphandlande myndighet som har sådan skyldighet genom delegerat ansvar från staten. Inköpscentralen tar dock ändå i beaktande barns rätt, bl.a. genom krav på varan eller tjänsten om den riktar sig till barn (t.ex. vad gäller kemikalier) eller genom krav på att leverantören ska utföra tjänsten med beaktande av barnets bästa. Inköpscentralen kan också inhämta barns åsikter även om vi inte är skyldiga att göra det. Vi bygger också in möjligheter för kunder att ta hänsyn till individuella barns åsikter, om avropen gäller en fråga som rör barn.

⁴ Inköpscentralen är skyldig att ställa arbetsrättsliga villkor enligt kollektivavtal (lön, semester och arbetstid) om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet och det anses behövligt.

⁵ Inköpscentralen ställer krav på arbetsmiljö, t.ex. genom krav på systematiskt arbetsmiljöarbete, om arbetsmiljöriskerna är höga. Kraven kan gälla både fysiska, psykologiska och sociala förhållanden. Kraven kan också gälla utformning av arbetsplatser och arbetsutrustning.

SYSSELSÄTTNINGSFRÄMJANDE ÅTGÄRDER⁶

Ja Nej

Motivering: Inte relevant för kontrakten är för korta.

LIKA RÄTTIGHETER OCH MÖJLIGHETER⁷

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt krav på att utföraren ska följa lagar, förordningar och föreskrifter för aktiva åtgärder mot diskriminering.

6.6.12 Lika rättigheter och möjligheter (krav på leverantör)

Leverantören ska vid utförande av kontrakt i Sverige följa diskrimineringslagen (2008:567). Leverantören ska ha ett fortlöpande arbete med aktiva åtgärder och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Arbetet med aktiva åtgärder ska följa 3 kap. 4 – 12 §§ samt dokumenteras i enlighet med 3 kap. 13 – 14 §§ diskrimineringslagen.

Leverantören ska ålägga underleverantör som omfattas av svensk rätt skyldigheten som anges ovan, om underleverantören utför en väsentlig del av det uppdrag som kontrakten avser. Detta bör normalt vara fallet om uppdraget utgör en procentuellt stor andel av kontraktsvärdet. Leverantören ska också säkerställa att dessa underleverantörer medverkar vid uppföljning

TILLGÄNGLIGHET OCH SAMTLIGA ANVÄNDARES BEHOV⁸

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då upphandlingen inte används av fysiska personer.

⁶ Inköpscentralen öppnar i de fall det är lämpligt med tanke på upphandlingsföremålet och avtalets längd upp för våra kunder att föra dialog med leverantörer om sysselsättningsfrämjande åtgärder för grupper som står långt från arbetsmarknaden, t.ex. utrikes födda, nyanlända, personer med funktionsnedsättning, personer som saknar avslutad gymnasieutbildning, äldre eller långtidsarbetslösa.

⁷ Inköpscentralens krav på lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringslagens sju diskrimineringsgrunder kan ta sikte på både leverantörer som arbetsgivare och leverantörers bemötande av allmänheten eller personal inom avropande myndigheter. Kraven kan också svara mot olika gruppers behov och villkor, t.ex. kläder i storlekar för både storvuxna och småvuxna, kvinnor och män.

⁸ Inköpscentralen är skyldig att ställa tillgänglighetskrav om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet, det som ska upphandlas ska användas av fysiska personer och det inte finns några särskilda skäl att inte ställa krav. En nedsättning av funktionsförmåga kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och kan handla om nedsatt rörelseförmåga, syn, hörsel, röst- och talfunktion, kognitiv förmåga, besvär i andningsorgan, allergier eller överkänslighet, eller andra nedsättningar och variationer i funktionsförmåga.

HÅLLBARA LEVERANSKEDJOR⁹

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då det är en tjänst som har upphandlats.

HÅLLBARA INVESTERINGAR¹⁰

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då upphandlingsföremålet inte omfattar investeringar.

CIKULÄR EKONOMI¹¹

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då det är en ren tjänst som inte involverar varor eller material.

KLIMATPÅVERKAN¹²

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då varan/tjänsten inte kan anses ge upphov till någon betydande klimatpåverkan.

NATURRESURSER, BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM¹³

Ja Nej

⁹ Inköpscentralen är skyldig att ställa arbetsrättsliga villkor enligt ILO:s kärnkonventioner om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet och det anses behövt. Inköpscentralens krav om hållbara leveranskedjor täcker dock mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och affäretik. Kraven kan också utökas med specifika krav för t.ex. rättvis handel eller konfliktmineraler.

¹⁰ Inköpscentralen krav på hållbara investeringar omfattar bland annat Principles for Responsible Investment, rapportering enligt upplysningsförordningen, andel investeringar som omfattas av taxonomiförordningen, exkludering av företag utifrån hållbarhetskriterier, användande av ägarinflytande, andel räntetillgångar som är gröna obligationer och tillgångsportföljens koldioxidavtryck.

¹¹ Inköpscentralen har ett särskilt fokus på cirkulär ekonomi då behovet är stort av att snabbt få till cirkulära materialflöden och ett minskat fotavtryck från de varor som upphandlas. Kraven syftar bland annat till återanvändning, reparation, renovering, återtillverkning, delning, förlängd livslängd, modularisering, förlängd garantitid, ökat innehåll av återvunnet material samt materialmärkning.

¹² Inköpscentralen har som ambition att ställa drivande klimatkrav som möjliggör för upphandlande myndigheter att uppfylla sina klimatmål. En viktig del i arbetet är att analysera var i varan/tjänstens livscykel störst klimatpåverkan sker och inrikta kraven på detta. Klimatpåverkan kan exempelvis bero på utsläpp av växthusgaser, energi- eller bränsleanvändning och materialval. Inköpscentralen har också ett särskilt fokus på fossilfria transporter, då området är mycket viktigt för att klimatmålen ska kunna nås.

¹³ Inköpscentralen har som ambition att säkerställa ett hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystem, t.ex. krav på markanvändning, nyttjande av vattenresurser och bekämpningsmedel samt läckage av näringsämnen.

Motivering: Inte relevant då tjänsten inte kan anses ge upphov till någon betydande påverkan på naturresurser, biologisk mångfald eller ekosystem.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKADLIGA ÄMNEN¹⁴

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då tjänsten inte ger upphov till några hälsoskadliga utsläpp/buller.

SYSTEMATISKT MILJÖARBETE¹⁵

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då utförandet av tjänsten inte har ansetts ha betydande miljöpåverkan.

DJUROMSORG¹⁶

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då det är en ren tjänst.

EKONOMISK BROTTSLIGHET¹⁷

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt krav på förebyggande åtgärder mot korruption, då utförandet av kontraktet anses ha betydande risker för ekonomisk brottslighet.

¹⁴ Inköpscentralen har som ambition att minska risken för exponering av miljö- och hälsoskadliga ämnen i upphandlade varor. Genom de krav vi ställer begränsar vi innehållet av bland annat ftalater (mjukgörare), färgämnen, flamskyddsmedel, flyktiga organiska eller högfluorerande ämnen samt ämnen på EU:s kandidatlista. Kraven syftar också till att minimera utsläpp och emission av miljö- och hälsoskadliga ämnen, som exempelvis formaldehyd från möbler eller kväve- & svaveloxider, partiklar och marknära ozon från fordon.

¹⁵ Inköpscentralen ställer krav på att leverantören ska arbeta systematiskt för att förbättra sin organisations miljöpåverkan och bidra till en hållbar utveckling om långtgående miljökrav samtidigt ställs i upphandlingen. Kravet syftar till att säkerställa att leverantören har den kapacitet och de rutiner som krävs för att hantera de ställda miljökraven. Leverantören kan uppfylla kravet genom certifikat såsom ISO 14001, EMAS, FR 2000 och Svensk Miljöbas (+ tillägg) eller beskrivning och verifikation av ett eget system som uppfyller våra krav.

¹⁶ Inköpscentralen ställer krav på djuromsorg om djurprodukter eller material från djur ingår i varorna på avtalet. Kraven syftar bland annat till att säkerställa goda förhållanden under djurets liv, oavsett produktionsland, samt ansvarsfull antibiotikaanvändning.

¹⁷ Inköpscentralen ställer krav som syftar till att minska förekomsten av ekonomisk brottslighet om riskerna för just detta är höga. Det kan till exempel gälla krav på förebyggande åtgärder mot korruption. Samtidigt kontrollerar vi förekomsten av organiserad brottslighet, bestickning, bedrägeri, penningtvätt eller finansiering av terrorism, terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet och människohandel samt att leverantören har fullgjort sina skyldigheter avseende betalning av skatter eller socialförsäkringsavgifter.

6.6.13 Förebyggande åtgärder mot korruption (krav på leverantör)

Leverantören ska vid utförande av kontrakt vidta förebyggande åtgärder mot korruption. Detta innebär att leverantören åtminstone ska:

- ha ett offentligt ställningstagande från ledningen om förebyggande åtgärder mot korruption;
- regelbundet analysera korruptionsrisker; ha interna skriftliga regler mot korruption som omfattar ramavtalsleverantörens övergripande ställningstagande, konkreta riktlinjer för att undvika korruption samt instruktion om till vem ramavtalsleverantörens anställda kan vända sig för rådgivning och stöd;
- regelbundet utbilda anställda om de interna reglerna mot korruption och deras tillämpning;
- ha ett internt kontrollsystem för att säkerställa implementeringen av de förebyggande åtgärderna, inklusive löpande uppföljning, utvärdering och uppdatering vid behov.

Leverantören ska ålägga underleverantör skyldigheten som anges ovan, om underleverantören utför en väsentlig del av det uppdrag som kontrakten avser. Detta bör normalt vara fallet om uppdraget utgör en procentuellt stor andel av kontraktsvärdet. Leverantören ska också säkerställa att dessa underleverantörer medverkar vid uppföljning.

Om verksamheten är certifierad enligt ISO 37001 bedöms giltigt certifikat verifiera att ovanstående villkor efterlevs.

INFORMATIONSSÄKERHET¹⁸

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då inga betydande risker för informationssäkerhet har konstaterats.

ÖVRIGT

Ja Nej

¹⁸ Inköpscentralen ställer krav på informationssäkerhet utifrån risk. Områden där riskerna är höga omfattar bland annat uppdrag där leverantören hanterar sekretessbelagda uppgifter, uppgifter som är känsliga för organisationen vid utförandet av tjänsten eller känsliga personuppgifter eller andra personuppgifter. Det omfattar också uppdrag där leverantören levererar till samhällsviktig verksamhet, där det finns rättsliga säkerhetskrav (internationella, europeiska, svenska) på varan/tjänsten, upphandling av IT-system, uppdrag där röjande av information kan medföra skada för rikets säkerhet samt uppdrag där informationen omfattas av säkerhetsskyddslagstiftningen.